

умінь роботи з різними категоріями клієнтів, для подальшого ефективного професійного розвитку найбільш успішних майбутніх соціальних працівників, доцільне використання передових навчальних технологій і власного навчально-методичного та наукового досвіду закладів вищої освіти, що готують майбутніх соціальних працівників, як на території України, так і за її межами. За допомогою відповідних програм обміну студентами, студентських грантів та інших видів заохочення майбутніх фахівців до наукової роботи в їх галузі, вони матимуть змогу детальніше ознайомитися із національними та регіональними соціальними проблемами, набути більш широкого досвіду щодо вирішення соціальних проблем, що перешкоджають розвитку суспільства.

Основними напрямками модернізації вищої освіти в підготовці майбутніх соціальних працівників є орієнтованість на компетентнісний підхід, інтеграція в Європейський освітній простір з урахуванням Національної рамки кваліфікацій, удосконалення стандартів професійної підготовки соціальних працівників у вищих навчальних закладах, оптимізація методичної підготовки студентів та надання особливої уваги самостійній підготовці та практичним навичкам.

УДК 372.881'243

П.В. Волошин, канд. техн. наук, доц. (*ХДУХТ, Харків*)

В.А. Діброва, директор (*Центр візуального моделювання, Київ*)

ІГРОВІ ТА ВІЗУАЛЬНІ МОДЕЛІ ЯК ІНСТРУМЕНТ СТРАТЕГІЧНОГО І БІЗНЕС-УПРАВЛІННЯ

Сутністю методу стратегічного моделювання є створення управлінських моделей – ситуаційних, математичних, метафоричних, соціальних, ігрових, візуальних – для діагностики і аналізу ситуації, пошуку ресурсів, прогнозування, прийняття управлінських рішень. Тренд візуалізації або метафоризації текстової інформації спостерігаються в багатьох сферах життя: перехід від текстового управління обчислювальними пристроями до візуального інтерфейсу, вибухове зростання нетекстового змісту в Інтернеті, гейміфікації в бізнесі та широке застосування найрізноманітніших метафоричних засобів візуалізації даних у багатьох галузях життя тощо. Використання сучасних засобів кодування керівницької та

прогностичної інформації дозволяє покращити процеси оперативного керування підприємством, організацією або проектом, скоротити час прийняття рішень за рахунок оптимізації пошуку даних, сценування та бізнес-прогнозування. Перспективним напрямком є застосування повноформатного візуального та метафоричного ігрового моделювання бізнес-процесів. Введення в модель бізнес-процесу людини як елемента організації управління, метафоричних ігрових моделей та візуального моделювання дає можливість врахувати його поведінку в тих випадках, коли вона не може бути адекватно описана з допомогою відомих сьогодні математичних моделей. Це дозволяє вирішувати такі управлінські задачі, які не вкладаються в рамки раціональних та формалізованих прогностичних технологій.

Однією з базових моделей візуального підходу є концепт Загальної Семантики А. Коржибського. За думкою ряду дослідників, людина не має межі рівням абстрагування. Гранично проста трирівнева модель абстрагування Коржибського дозволяє пояснювати і демонструвати загальні закономірності взаємодії психіки людини з реальністю. Застосування цієї моделі призвело до створення цілих напрямів в психології, освіті, управлінні виробництвом і поведінкою людей (маркетинг, політтехнології та ін.). Відомо, що візуальна, метафорична та просторово-кінестетична інформація у середньої людини оброблюється на декілька порядків швидше вербальної та текстової, а також має більшу смислову ємність. Будова людського мислення не дає можливості для одночасного виконання акту прийняття рішення і логічного (або інтуїтивного) аналізу та контролю цього процесу, оскільки ці дії виконуються за допомогою одних і тих же ділянок кори головного мозку. Використання візуального перекодування, або перекодування в ігровій та метафоричній формі як обхідний маневр, дозволяє рознести процеси сприйняття інформації, аналізу та прогнозу у різні зони мозку та різко підвищити ефективність мислення та керівницьких дій.

Робота із стратегічною моделлю дозволяє приймати рішення, знайти ресурси, створити прогноз за рахунок фокусу уваги на найбільш суттєвих для нашої мети сторонах та аспектах системи або проблемної ситуації. Ігрова стратегічна модель створюється у вигляді формалізованої рольової системи за стандартними алгоритмами. Застосування параметрів візуальної моделі також досить суворо формалізується і максимально стандартизується. Творчою групою Студії прогнозу та стратегії під керівництвом П. Волошина формалізовано головні алгоритми методу ігрового стратегічного моделювання. В результаті застосування методу Візуального моделювання колективом дослідників Центру візуального моделювання під керівництвом В. Діброви було розроблено систему

моделей, серед яких моделі психіки, навчання, отримання навички, мотивації, процесу управління, прогнозування, стратегії та інші. Найбільш ефективним виявилось використання візуальних та ігрових моделей у процесах освоєння іноземних мов, прийняття керівницьких рішень, прогнозуванні, менеджменті, тобто у складних видах діяльності, де перехід від «повільної» текстової системи кодування керівницької інформації до швидкої системи обробки візуальної інформації дає можливість суттєво скоротити час аналізу та прогнозу. Економія часу досягається за рахунок скорочення процесу описання та «повільного» вербального мислення шляхом переключення аналізу на «швидкий» візуальний шлях та включення допоміжної знакової системи.

Методика апробована на репрезентативній вибірці (більше 27 осіб) керівників підприємств, установ та організацій різного віку, на робітниках сфери продаж, а також на менеджерах, аналітиках та персоналах, які приймають рішення на протязі двох місяців. У 75–80% метод дає позитивний результат. На практиці суть методу стратегічного моделювання полягає в створенні аналітичних і метафоричних (бажано одночасно обох) стратегічних ігрових або візуальних моделей, які з достатньою для прийняття адекватного рішення долею відповідності описують керівницьку ситуацію.

УДК 378

М.А. Голованова, канд. техн. наук, доц. (НАУ «ХАІ», Харків)

УДОСКОНАЛЕННЯ РОБОТИ УНІВЕРСИТЕТІВ ЧЕРЕЗ САМООЦІНЮВАННЯ НА ОСНОВІ ПРИНЦИПІВ SAF

Останнім часом оцінка та розвиток якості освіти отримали в університетах України дуже велике значення. Ці процеси обумовлені, збільшенням конкуренції у міжвузівському секторі. Очікування студентів має бути гарантовано якістю їх освіти і відповідати на виклики глобального ринку освіти агресивно. Ще декілька років тому стандарти кваліфікацій вищої освіти були майже цілком директивними, на відміну від сьогоднішніх, які базуються на компетентнісній основі. Забезпечення якості викладання в університетах є тим унікальним надбанням університетів, яке пропонується студентам. Для того, щоб забезпечити таку якість, освітній продукт (послуга) повинен бути сконструйований таким